

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z powództwa A. K.

przeciwko D. w M.

o odszkodowanie z tytułu niezgodnego z przepisami prawa wypowiedzenia umowy o pracę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 25 lutego 2025 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach

z dnia 17 czerwca 2024 r., sygn. akt IV Pa 1/24,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Siedlcach, wyrokiem z dnia 17 czerwca 2024 r., zmienił wyrok Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 6 listopada 2023 r. i zasądził od pozwanego D. w M. na rzecz powódki A. K. kwotę 22.248 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 10 października 2022 r. do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za niezgodne z przepisami prawa wypowiedzenie umowy o pracę.

W ocenie Sądu Okręgowego, całokształt okoliczności sprawy uprawnia do oceny, że brak jest podstaw do stwierdzenia, iż powódka dopuszczała się wobec pracowników pozwanego zachowań noszących znamiona mobbingu, a w tych okolicznościach przyczyna rozwiązania z nią umowy o pracę, wskazana w wypowiedzeniu, nie tylko nie była konkretna, ale nie była też prawdziwa. Powódka była wymagającą przełożoną, a w czasie, kiedy zastępowała dyrektora pozwanego była odpowiedzialna za należyte działanie całego D. i co istotne - w ocenie Sądu odwoławczego -przypadało to na czas epidemii Covid-19, kiedy to wszyscy mieszkańcy kraju poddani byli różnego rodzaju obostrzeniom, w tym sanitarnym.

Skargę kasacyjną wniósł pełnomocnik pozwanego, zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego w całości. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na jej oczywistą zasadność, w zakresie naruszenia art. 45 k.p. w związku z art. 30 § 4 k.p.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powódka wniosła o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów z tytułu zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do merytorycznego rozpoznania.

Z ogólnej perspektywy skargi kasacyjnej warto podkreślić, że postępowanie sądowe jest dwuinstancyjne, co oznacza, że uruchomienie trybu przed Sądem Najwyższym nie może być traktowane jako kolejna instancja sądowa, podczas której kontestowane będą ustalenia faktyczne i ocena dowodów. Po wtóre, wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie może być konstruowany szablonowo, gdyż od niego zależy ewentualne powodzenie skargi kasacyjnej.

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., gdy w sprawie doszło do kwalifikowanego oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy. Konieczne jest zatem wykazanie, że sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył przepis jasny i jednoznaczny, którego

wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości. Innymi słowy, przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia.

W odniesieniu do wskazanej podstawy przedsądu, to tłem do oceny, czy doszło do kardynalnego uchybienia i tym samym do wydania oczywiście niesprawiedliwego wyroku, pozostają ustalenia faktyczne, bo te wiążą Sąd Najwyższy. Oznacza to, że spór o ocenę poszczególnych dowodów i ustalenie stanu faktycznego nie może być przenoszony do postępowania przed Sądem Najwyższym. Niemożliwe jest więc przyjęcie skargi do rozpoznania ze względu na okoliczności, które wykraczają poza ustawowe podstawy tego środka zaskarżenia, a więc nie mogą być uwzględnione przy jego rozpoznaniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 21 marca 2014 r., II PK 287/13, LEX nr 2008658; z dnia 23 września 2008 r., I PK 80/08, LEX nr 784907; z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006 nr 15-16, poz. 243).

Kwestia dostatecznie konkretnego i zrozumiałego dla pracownika wskazania przyczyny wypowiedzenia jest okolicznością faktyczną (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 19 stycznia 2000 r., I PKN 481/99, OSNAPiUS 2001 Nr 11, poz. 373; z dnia 25 lutego 2016 r., II PK 363/14, LEX nr 2019536), co wobec związania Sądu Najwyższego ustalonym stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) wyłącza nie tylko przeprowadzenie w jakimkolwiek zakresie dowodów, lecz także badanie, czy Sąd drugiej instancji nie przekroczył granic swobodnej ich oceny.

Niemniej sposób wskazania przyczyny, o której mowa w art. 30 § 4 k.p., nie został przez ustawodawcę określony. Nie ma zatem jednolitego, powszechnego wzorca prawidłowego wskazania pracownikowi przyczyny rozwiązania stosunku pracy. Dlatego też należy zaaprobować rozwiązanie, że ocena czy przyczyna ustania zatrudnienia została wskazana pracownikowi właściwie, to jest w sposób przewidziany w art. 30 § 4 k.p., będzie wymagała rozważenia wszelkich okoliczności każdego konkretnego przypadku, w tym także czy podane pracownikowi okoliczności są dla niego dostatecznie zrozumiałe (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 23 maja 2019 r., III PK 71/18, LEX nr 2673109; z dnia 10 maja

2018 r., II PK 74/17, LEX nr 2488653; z dnia 12 kwietnia 2018 r., I PK 19/17, LEX nr 2492099).

Przeprowadzony w tej mierze wywód Sądu drugiej instancji nie może być kwalifikowany jako oczywiście niesprawiedliwy, zwłaszcza gdy koncentruje się na wykazaniu braku podstaw do kwalifikowania zachowania powódki jako działania o znamionach mobbingu.

Sumując powyższe, Sąd Najwyższy orzekł z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 § 1 w związku z art. 398²¹ k.p.c.

[SOP]

[a.ł]